

ALMANYA ÜLKE RAPORU

2019

1. GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	Almanya Federal Cumhuriyeti
Nüfus	82.903.000 (2019)
Dil	Almanca (resmi dil)
Yüzölçümü	357.376 km ²
Başkenti	Berlin
Başlıca Şehirleri	Berlin (Başkent), Hamburg, Münih, Köln, Frankfurt/Main, Stuttgart
Yönetim Biçimi	Federal Parlamenter Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Frank-Walter Steinmeier
Para Birimi	Avro (€)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: Avrupa Birliği (European Union - EU), Dünya Ticaret Örgütü (World Trade Center - WTO), Birleşmiş Milletler (United Nations - UN), Avrupa Konseyi (Council of Europe), Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (North Atlantic Treaty Organization - NATO), Uluslararası Para Fonu (International Monetary Fund - IMF), Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (Organisation for Economic Co-operation and Development - OECD)

Siyasi ve İdari Yapı

Devlet federatif yapıdadır. Almanya 16 eyaletten oluşmaktadır (Baden-Württemberg, Bavyera, Berlin, Brandenburg, Bremen, Hamburg, Hessen, Mecklenburg-Ön Pomeranya, Aşağı Saksonya, Kuzey Ren-Vestfalya, Rheinland-Pfalz, Saarland, Saksonya, Saksonya-Anhalt, Schleswig-Holstein, Thüringen).

Federal Meclis iki ayrı meclisten oluşmaktadır. Bundestag (Federal Meclis) dört yıl için seçim bölgelerinin nüfusuna göre genel seçimlerle seçilir. Bundesrat ise senato mahiyetindedir ve nüfus sayısına bakılmaksızın her eyaletin iki temsilcisinden oluşur. Yasama yetkisi Federal Meclis'e aittir. Ancak Anayasanın Federal Meclis'e bıraktığı alanın dışında Eyalet Meclisleri de yasama yetkisine sahiptirler. Eyaletler, Federal Meclis'in yasama yetkisine giren bir alanda Federal Meclis bu yetkisini kullanmıyorsa yasal düzenleme yapabilirler.

Federal Cumhurbaşkanı beş yıllığına Federal Meclis Genel Kurulu tarafından kırk yaşını doldurmuş ve milletvekili seçilme hakkına sahip Almanlar arasından seçilir. Cumhurbaşkanı bir defa daha seçilebilirler. Cumhurbaşkanı ülkeyi temsil eder, yasa ile başka türlü düzenlenmedikçe federal yargıç ve memurları atar. Cumhurbaşkanının özel af ve anayasaya aykırı oldukları iddiasıyla yasaların iptali için anayasa mahkemesine başvurma hakkı mevcuttur.

Yürütme yetkisi Federal Hükümete aittir. Hükümet Başkanı, Cumhurbaşkanının önerisi üzerine Federal Meclis tarafından seçilir. Hükümet üyeleri ise, Başbakanın önerisi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından atanır veya azledilirler.

Nüfus ve İstihdam

Almanya’da 2019 yılı verilerine göre 83 milyona yaklaşan nüfusun 19 milyon kadarını göçmen kökenli vatandaşlar ve yabancılardan oluşturmaktadır. Nüfusun %49’u erkek, %51’i kadındır. Ortalama yaşam süresi erkeklerde 76, kadınlarda 82’dir.

Nüfusun %8,8’i yabancılardan oluşturmaktadır. Yabancı nüfusun yaklaşık %40’ını diğer AB üyesi ülkeler oluşturmaktadır. Yabancı nüfusun içindeki belli başlı milletler; Türk, İtalyan, Polonyalı, Yunan, Hırvat, Avusturyalı ve Bosna-Hersek’lidir.

Ülkede 2019 verilerine göre 41,8 milyon işgücü bulunmakta olup, işsizlik oranı %3,4 olarak gerçekleşmiştir.

Doğal Kaynaklar

Almanya geniş çayırlara ve ormanlara, verimli ovalara sahiptir. Tarımsal araziler yaklaşık 17 milyon hektar, ülkenin ormanlık arazisi ise 11 milyon hektardır. Tarımsal arazilerin 12,1 milyon hektarlık bölümünü ekilebilir araziler ve sürekli bitkiler 4,7 milyon hektarlık bölümünü de sürekli çayır ve otlaklar oluşturmaktadır.

Ülkenin iki büyük akarsuyu, güneyden kuzeye akan Ren Nehri ve Çek Cumhuriyeti’nden gelip Hamburg Limanı yakınlarında denize ulaşan Elbe hem Almanya, hem de diğer Avrupa ülkeleri için geleneksel suyolları olarak büyük bir öneme sahiptirler. Ayrıca Ren Nehri’ni, kollarından biri olan Main Nehri vasıtasıyla, Almanya’da doğup Avusturya üzerinden Karadeniz’e dökülen Tuna Nehri’yle birleştiren bir kanal inşa edilmiştir.

Tarım, ormancılık ve balıkçılık, GSYİH’nin % 1’ini oluşturmasına rağmen, sektör ülkenin sosyal dokusu bakımından belirgin bir öneme sahiptir. Almanya’nın gıda bakımından kendine yeterlilik oranı %70’ler düzeyindedir.

Almanya’nın gerek petrol gerekse maden cevheri bakımından kaynakları sınırlı olup, bu açıdan büyük ölçüde dışa bağımlıdır. Bununla birlikte, yurtiçi tüketiminin dörtte birini karşılayabilecek düzeyde doğalgaz kaynaklarına, ayrıca geniş taş kömürü, linyit kömürü ve tuz kaynaklarına sahiptir. Bunlar dışında ülke, önceki yıllarda eski Doğu Almanya’nın önemli üreticiler arasında olduğu potasyum ve küçük miktarlarda olmak üzere uranyum, kobalt, bizmut ve antimon –Güney sınırlarında Çek Cumhuriyeti ile ortak çıkarılmaktadır- gibi maden ve mineral kaynaklarına sahiptir. Ancak, ülke genel olarak metal-mineral kaynakları açısından yoksuldur.

Önemli linyit rezervleri Ren bölgesi, güney Brandenburg, Saksonya, Saksonya-Anhalt ve Aşağı Saksonya’nın doğusunda bulunmaktadır. Ekonomik olarak çıkarılabilir rezervlerin 40,5 milyar ton olduğu tahmin edilmektedir. Önemli taş kömürü rezervleri ise Ruhr bölgesinde (Kuzey RenWestfalya) ve Saarland’dadır. Rezerv büyüklüğü 2,5 milyar tondur. Ancak bu rezervlerin işletilmesinin ekonomik olmadığı düşünülmektedir.

1990’lara kadar Almanya’da (Saksonya ve Thüringen) önemli miktarda uranyum da çıkarılmıştır. Ancak nükleer santralleri işletmek için gerekli zenginleştirilmiş uranyum ithal edilmektedir.

Almanya yenilenebilir enerjiler alanında AB ülkeleri arasında ilk sırada yer almaktadır. Ülkenin, dünyanın gelişmiş ekonomileri arasında ilk büyük yenilenebilir enerji ekonomisi olduğu ifade

edilmektedir. Yeşil enerjiye geçişin temeli, “Birlik’90/Yeşiller” partisinin iktidar ortağı olduğu 1998-2005 yılları arasında gerçekleştirilen yasal düzenlemelere dayanmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

	2016	2017	2018	2019
GSYİH (Cari Fiyatlar - SAGPmilyar \$)	4000,24	4176,04	4342,91	4443,57
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar, %)	2,23	2,47	1,52	0,57
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort., %)	0,38	1,71	1,95	1,35
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	4,16	3,76	3,4	3,16
Nüfus (Milyon)	82.969	82.977	82.926	82.865
Devletin Genel Net Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	1,18	1,24	1,87	1,45
Cari Ödemeler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	8,51	7,82	7,4	7,15

Kaynak: IMF

Yüksek alım gücüyle ülkemiz ihracat ve ithalatında en büyük ortak olma özelliği taşıyan Almanya Federal Cumhuriyeti, dünyanın ABD ve Japonya’dan sonra gelen en gelişmiş sanayi ülkesidir. Ülke 83 milyonluk nüfusuyla Avrupa Birliği’nin de en büyük ve en önemli pazarı konumundadır.

Alman ekonomisinin kalbini imalat sanayi ve ilgili hizmet sektörleri oluşturmaktadır. En önemli imalat sektörleri sanayi makineleri, otomotiv ve kimya sanayi iken son yıllarda telekomünikasyon sektörü de önde gelen faaliyet alanlarından biri haline gelmiştir. Diğer taraftan, Ruhr bölgesindeki çelik imalat sektörü ciddi biçimde küçülürken tarım da önemini giderek yitirmiştir. Diğer sanayileşmiş ülkelerde olduğu gibi Almanya’da da hizmetler sektörünün önemi giderek artmıştır.

Ekonomi Politikaları

Almanya ülkeler arası kıyaslamada, Avrupa Birliği’nin (AB) en büyük ekonomisi ve ABD, Çin ve Japonya’dan sonra dünyanın dördüncü büyük ekonomisi durumunda. Alman ekonomisi sahip olduğu yüksek rekabet gücünü ve içinde yer aldığı küresel ağı, ileri düzey yenilikçi gücüne ve ihracat odaklı olmasına borçlu. Otomotiv sanayisi, makine ve tesis üretimi sanayisi, kimya sanayisi ile tıp teknolojisi gibi yüksek ciro lu sektörlerde elde edilen yıllık cironun yarısından epey fazlası ihracat gelirlerinden oluşuyor. 2014 yılında sadece Çin ve ABD, mal ihracatında Almanya’nın önünde yer aldı. Almanya araştırma-geliştirme (AR-GE) alanına yılda

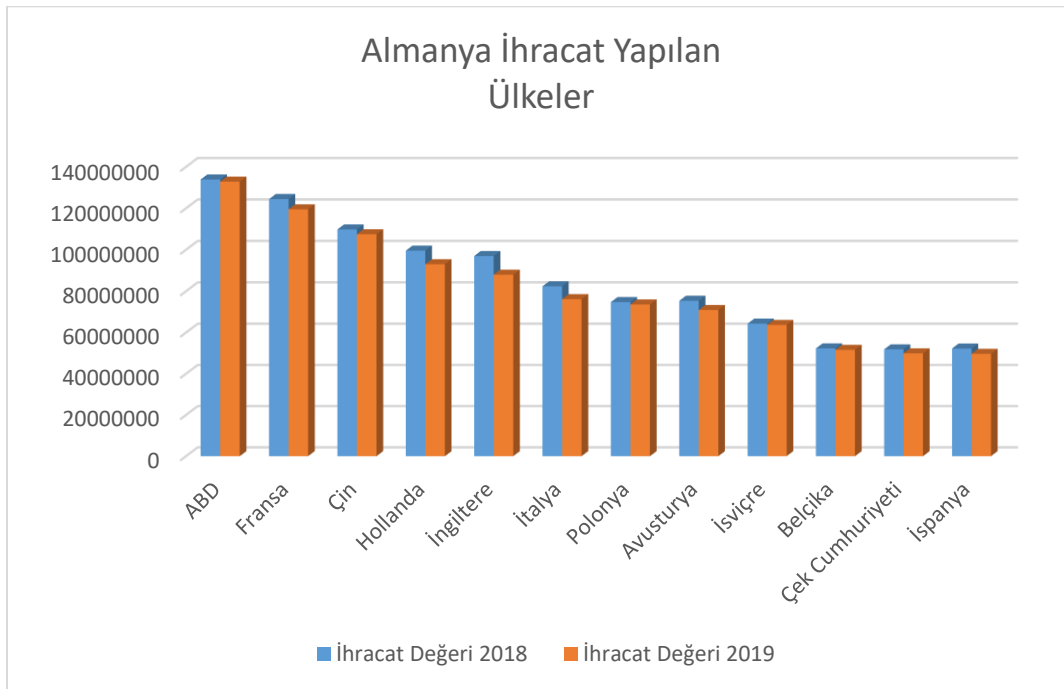
yaklaşık 80 milyar Avro yatırım yapıyor. Çok sayıda firma, üretim teknolojisinin ve lojistiğin dijitalleşmesi anlamına gelen sanayi 4.0 yolunda ilerliyor.

Almanya'da ekonominin dinamik bir seyir gösteriyor olması istihdamda da iyi bir gidişatı beraberinde getirdi. Almanya Avrupa Birliği ülkeleri arasında istihdam oranı bakımından en iyi durumdaki ekonomiler arasında ve gençlerdeki işsizlik oranlarının en düşük olduğu yer. Bu olumlu tablo da Almanya'da öteden beri uygulanan ve birçok ülkenin örnek alarak kendi koşullarına uyarladığı "ikili mesleki eğitim" sisteminin işe yararlılığını teyit ediyor. İhtiyaç duyulabilecek uzman elemanların kolayca bulunabilmesi, altyapı ve hukuk güvencesi gibi hususlar Almanya'nın uluslararası sıralamalarda önlere yer almasına katkı yapan diğer etkenler. Bugünkü koalisyon hükümetinde Federal Ekonomi ve Enerji Bakanlığı'nın başında Başbakan Yardımcılığını da yürüten Sigmar Gabriel (SPD) var.

Tüm firmaların yüzde 99'dan fazlasını oluşturan KOBİ'ler ekonominin yapısal belkemiği. KOBİ'ler, kıta Avrupasının en önemli finans merkezi durumundaki Frankfurt'taki borsa endeksi DAX'a kayıtlı büyük holdingleri tamamlıyorlar. Frankfurt/Main'da bulunan çok önemli finans kuruluşlarından biri de, Avrupa Birliği kurumu olan ve Avro'da fiyat istikrarını sağlayacak bir politika yürütmekten sorumlu olan Avrupa Merkez Bankası (ECB).

3. DIŞ TİCARET

Almanya'nın 2019 yılı içerisinde en fazla ihracat gerçekleştirdiği ülkeler aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

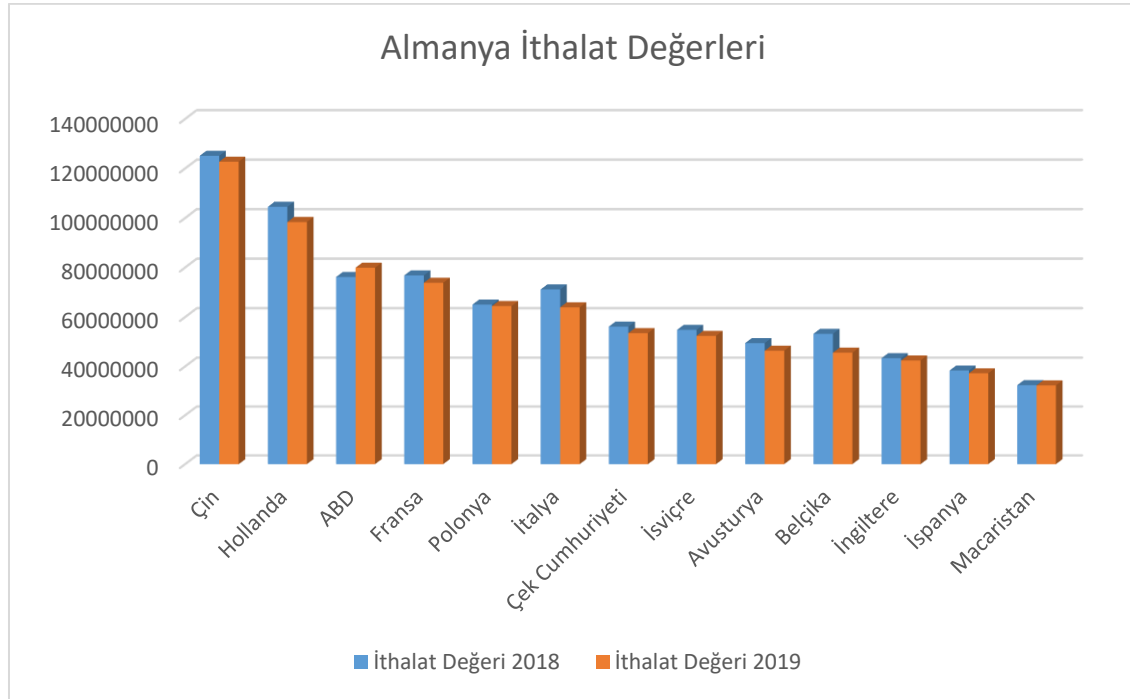

Kaynak: Trade Map

Almanya 2018 yılında en çok "Sermaye malları (nakliye araçları hariç) ve bunların parça ve aksesuarları" ürün grubunu ihraç ederken "Endüstriyel malzemeler (başka yerde sınıflandırılmamış)" ürün grubunu ithal etmiştir. Almanya ikinci olarak en çok "Endüstriyel malzemeler (başka yerde sınıflandırılmamış)" ürün grubunda ihracat yaparken "Sermaye malları (nakliye araçları hariç) ve bunların parça ve aksesuarları" ürün grubundan ithalat gerçekleştirmiştir. Üçüncü olarak "Nakliye ekipmanları ve

bunların parça ve aksesuarları” ürün grubunda ihracat gerçekleştiren Almanya ithalat kısmında ise üçüncü sırada en çok yine “Nakliye ekipmanları ve bunların parça ve aksesuarları” ürün grubundan ithalat yapmıştır. “Sermaye malları (nakliye araçları hariç) ve bunların parça ve aksesuarları”, “Endüstriyel malzemeler (başka yerde sınıflandırılmamış)”, “Nakliye ekipmanları ve bunların parça ve aksesuarları” ve “Tüketim 23 malları (başka yerde sınıflandırılmamış)” ürün grupları Türk ihracatçıları için Almanya’yı cazip bir pazar haline getirmektedir (UN Comtrade Database, 2020).

Aşağıdaki tabloda ise Almanya’nın ithalat yaptığı ülkeler ile ilgili değerler yer almaktadır.

Kaynak: Trade Map

Dünyadan 2018 yılında 1,29 trilyon dolarlık ürün ithal eden Almanya en çok ithalatı 301 milyar dolar ile 923 ürünün yer aldığı “Kimyevi Maddeler ve Mamülleri” sektöründe yaparken ikinci en büyük ithalatı ise 208,7 milyar dolar ile 398 ürünün yer aldığı “Elektrik Elektronik” sektöründe yapmıştır. Bu iki sektörü 178,4 milyar dolarlık ithalat ile 156 ürünün yer aldığı “Otomotiv Endüstrisi” sektörü izlemiştir. Almanya 2018 yılında en az ithalatı ise yaklaşık 562,6 milyon dolarlık ithalat ile “Zeytin ve Zeytinyağı” ve 1,08 milyar dolarlık ithalat ile “Fındık ve Mamülleri” sektörlerinde gerçekleştirmiştir. “Kimyevi Maddeler ve Mamülleri” sektörünün Almanya’nın toplam ithalatından aldığı pay %23,4 olurken “Elektrik Elektronik” sektörünün payı %16,2, “Otomotiv Endüstrisi” sektörünün payı ise %13,9 olarak gerçekleşmiştir. En çok ithalat gerçekleştiren ilk 3 sektör toplam ithalatın yaklaşık %53,4’ünü ilk 5 sektör ise toplam ithalatın %63,2’sini yapmaktadır.

4. TÜRKİYE-ALMANYA ARASI TİCARET

Yıl	Türkiye'den İthalat (milyon \$)	Dünya'dan İthalat	Türkiye'den Yapılan İthalatın Almanya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı	Türkiye'nin Dünyaya İhracatı	Türkiye'den Yapılan İthalatın Türkiye'nin Toplam İhracatı İçindeki Payı
2016	17,0	1.060,7	%1,6	142,5	%11,9
2017	18,4	1.167,8	%1,6	157,0	%11,7
2018	19,3	1.287,4	%1,5	167,9	%11,5
2019	17,7	1.236,3	%1,4	171,1	%10,4

Kaynak:TIM

Almanya'nın Türkiye'den 2001 yılında 5,8 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirirken bu ithalatın dünyadan yaptığı toplam ithalat içindeki payı ise %1,2 olmuştur. Almanya Türkiye'den 2018 yılında 19,3 milyar dolarlık 2019 yılında ise 17,7 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirirken bu ithalatın dünyadan yaptığı toplam ithalat içindeki payı ise 2018 yılında %1,5 2019 yılında ise %1,4 olmuştur. Almanya'nın Türkiye'den yaptığı ithalat 2019 yılında 2018 yılına göre yaklaşık %8,4 azalırken 2001 yılındaki ithalata göre ise %204 artış göstermiştir. Türkiye'den yapılan ithalatın dünyadan yaptığı toplam ithalat içindeki payı ise çok fazla artış göstermemiştir. Bu da bu büyük pazarda ihracatçılarımız için daha kat edilecek çok yolun olduğunu göstermektedir. Almanya Türkiye'den en fazla ithalatı 2018 yılında 19,3 milyar dolar olarak gerçekleştirirken Türkiye'den yapılan ithalatın dünyadan yaptığı toplam ithalat içindeki payı ise en fazla 2016 yılında %1,6 olarak gerçekleşmiştir.

Aşağıdaki tabloda Almanya'nın Türkiye'den 2019 yılı içerisinde en fazla ithal ettiği ürünler yer almaktadır.

6'lı GTİP Kodu	Ürün Açıklaması	İthalat (x1000 \$)	%
'840999	Dizel motorlar için aksam; parçalar	612.650	3,5%
'840991	Benzinli motorlar için aksam; parçalar	453.243	2,6%
'870322	Motorlu taşıt; kıvılcım ateşlemeli (1000cm ³	437.427	2,5%
'870120	Çekiciler; yarı römorklar için	349.734	2,0%
'610910	Tişört, fanila, atlet, kaşkorse vb. giyim eşyası; pamuktan (örme veya kroşe)	341.077	1,9%
'999999	Bilinmeyen/Gizli Ürünler	330.769	1,9%
'620342	Erkek/erkek çocuk için kısa pantolon, şort vs. pamuktan	325.324	1,8%
'200819	Diğer sert kabuklu meyve ve karışımlarının konserveleri	321.655	1,8%
'870210	Minibüs, midibüs ve otobüs; dizel veya yarı dizel, kapasitesi >=10 kişi	316.655	1,8%

'620462	Kadın/kız çocuk için pantolon, şort vs. pamuktan	315.249	1,8%
Diğer Ürünler		13.927.710	78,5%
Toplam İthalat		17.731.493	100%100

Özellikle 1980 yılından sonra Alman yatırımcılarının ülkemize ilgisi büyük ölçüde artmıştır. Nitekim 1980 yılına kadar ülkemizde sadece 24 Federal Alman firması faaliyet gösterirken, bu rakam 2017 yılında 7151 adete ulaşmıştır.

2019 yılı itibariyle Almanya'nın Türkiye'de gerçekleştirdiği yatırım stoğu 13,2 milyar doları bulurken, Türkiye'nin Almanya'da gerçekleştirdiği yatırım stoğu 1,8 milyar doları geçmiştir. 2002-2019 arasında Türkiye'ye gelen toplam yabancı yatırımcıların sıralamasında %6,2 payla Almanya dördüncü sırada yer almaktadır (TCMB).

Türkiye'de faaliyette bulunan Alman menşeli firmaların sektörel dağılımına bakıldığında, hizmetler ve imalat sanayinin yatırımda en fazla tercih edilen sektörler olduğu görülmektedir. İmalat sanayinde gıda, hazır giyim, kimyasal ürünler, elektrik-elektronik, makine imalat, taşıt araçları imalat ve taşıt araçları yan sanayi ön plana çıkmaktadır. Hizmetler sektöründe ise Alman yatırımcıların ticaret, turizm, haberleşme, bankacılık ve yatırım finansmanı gibi alt sektörlerde yoğunlaştıkları görülmektedir.

Diğer taraftan 1960'lı yıllarda Almanya'ya "misafir işçi" olarak giden Türk vatandaşları, özellikle 1980li yıllardan itibaren girişimciliğe yönelerek kendi iş yerlerini kurmuş ve işveren konumuna gelmişlerdir.